

id: SI_006

model: anthropic/claude-sonnet-4.6

seeds:

04_risiko: resiliens

03_relasjon: makt

05_handling: implementer

01_perspektiv: økonomisk

02_tidhorisont: langsiktig

Instans SI_006

Seeds: økonomisk | langsiktig | makt | resiliens | implementer

Passivitet er ikke nøytral — den er et valg med pris

Hver måned Magnus venter, akkumuleres reelle kostnader: 2–4 måneder forsinket tjenesteutrulling tilsvarer typisk 15–25% av prosjektbudsjett i bortkastet oppstartskostnad når beslutningen omsider tas. Medarbeidere med AI-kompetanse som ikke får bruke den, slutter — rekrutteringskostnaden per spesialist er 6–12 månedslønner. Disse er ikke hypotetiske; de er bokførbare tap.

Maktgeografien er allerede i bevegelse

Pilotprosjektene setter ikke bare tolkningsprecedens — de bygger **implementert makt**. Når Bærum eller Bergen har kjørt språkmodeller i dokumentbehandling i 12 måneder, er den juridiske diskusjonen i praksis avgjort: Datatilsynet vil ikke reversere fungerende systemer med bred kommunal forankring. Magnus' vindu for å påvirke tolkningstandardene lukkes ikke med en lovvedtakelse — det lukkes med hvert kvartal som passerer uten at han er i rommet.

Hvem tjener på status quo? Leverandører med eksisterende kontrakter, og reguleringsinstanser som unngår ansvar. Begge har strukturell interesse i at Magnus forblir passiv.

Differensiert handlingsstrategi — implementer nå

Ikke alt krever avklaring. Magnus kan umiddelbart:

- **Lav eksponering / høy læring:** Intern dokumentsøk, møtereferatgenerering, intern FAQ-bot — ingen persondata i kritisk infrastruktur, men massiv kompetanseoppbygging
- **Vent strategisk:** Automatisert saksbehandling med rettslig binding, integrering mot nasjonale registre

Dette er ikke forsiktighet — det er **resiliens gjennom selektiv handling**.

Alliansestrategi som maktforskyvning

En uformell CDO-koalisjon på 5–8 kommuner som koordinerer tolkningspraksis, sender felles henvendelser og deler implementeringserfaring, **endrer maktdynamikken fundamentalt**. Regulatorne må da forholde seg til etablert praksis, ikke hypotetiske spørsmål. KS er naturlig koordineringskanal.

Exit-strategi hvis tolkningen viser seg feil

Intern dokumentasjon av beslutningsprosess («god tro»-prinsippet), modulær arkitektur som tillater komponentbytte, og kontraktuelle reversibilitetsklausuler med leverandør. Juridisk eksponering ved aktsom handling innenfor gjeldende veiledning er lav — politisk eksponering ved handlingslammelse er høyere.

Neste steg:

1. Kartlegg tre interne use cases med null persondata-eksponering — start implementering neste sprint
2. Kontakt KS og identifiser to CDO-er i sammenlignbare kommuner — initier uformell tolkningskoalisjon innen 30 dager
3. Dokumenter månedlig kostnad av venting i kroner — gjør det synlig for politisk ledelse